

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૦૪/૦૧/૨૦૨૨ ના રોજ ચુકાદામાં સુધારો

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાતની ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ ખાતે

આર/વિશેષ દિવાની અરજી નંબર ૨૦૫૮૫/૨૦૧૯

[આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તારીખ ૦૪/૦૧/૨૦૨૨ ના હુકમની

વિગતોમાં સુધારા અર્થે રજૂ કરવામાં આવેલ નોંધ પર]

કટલરી કરિયાણા મર્યન્ટ સહકારી શરાફી મંડળી લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

આવકવેરા સહાયક કમિશનર

ઉપસ્થિતિ

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ તરફે શ્રી એસ. એન. દિવાળીયા (૧૩૭૮)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ તરફે એમ. આર. ભટ્ટ એન્ડ કંપની (૫૮૫૩)

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ભાર્ગવ ડી. કારિયા

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૦૪/૦૧/૨૦૨૨ ના રોજ ચુકાદામાં સુધારો

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી નિશા એમ. ઠાકોર

તારીખ:૨૬/૦૪/૨૦૨૪

મૌખિક હુકમ

(પીઈઆર :માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી નિશા એમ. ઠાકોર)

૧. વિગતોમાં સુધારા અર્થે રજૂ કરવામાં આવેલ આ નોંધ મૂળ અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એસ. એન. દિવેટીયા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જે શીર્ષકવાળી અરજીમાં કોઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૦૪/૦૧/૨૦૨૨ ના આદેશના ફકરા નંબર ૧૯ માં થયેલી ભૂલ તરફ અમારું ધ્યાન આકર્ષિત કરે છે.એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે ટાઈપોગ્રાફિકલ ભૂલ દ્વારા 'અન્ય સહકારી બેંકો' શબ્દને ભૂલથી ફકરા નંબર ૧૯ માં સામેલ કરવામાં આવ્યો છે, જેને સુધારવાની જરૂર છે.
૨. અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એસ. એન. દિવેટીયા ને સાંભળ્યા પછી અને આદેશ અને રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી નોંધનો અભ્યાસ કર્યા પછી, પેરા નંબર ૧૯ માં, "સહકારી મંડળીઓ સિવાયના" એટલે કે "અન્ય સહકારી બેંકો" શબ્દો પછી "અન્ય સહકારી બેંકો" શબ્દોમાં ફેરફાર કરવામાં આવે છે અને તેને "અન્ય બેંકો" તરીકે વાંચવામાં આવે છે.

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૦૪/૦૧/૨૦૨૨ ના રોજ ચુકાદામાં સુધારો

૩. વિગતોમાં સુધારા અર્થે રજૂ કરવામાં આવેલ નોંધ તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ ભાર્ગવ ડી. કરિયા)

(ન્યાયમૂર્તિ નિશા એમ. ઠાકોર, જે.)

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

ગુજરાતની ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ ખાતે

આર/વિશેષ દિવાની અરજી નંબર ૨૦૫૮૫/૨૦૧૯

મંજૂરી અને સહી માટે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી નિશા એમ. ઠાકોર

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારોને રીફર કરવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

કટલરી કરિયાણા મર્યન્ટ સહકારી શરાફી મંડળી લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

આવકવેરા સહાયક કમિશનર

ઉપસ્થિતિ

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ તરફે શ્રી એસ. એન. દિવાળીયા (૧૩૭૮)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ તરફે એમ. આર. ભટ્ટ એન્ડ કંપની (૫૮૫૩) માટે

શ્રી એમ. આર. ભટ્ટ

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી નિશા એમ. ઠાકોર

તારીખ:૦૪/૦૧/૨૦૨૨

મૌખિક ચુકાદો

(પીઈઆર :માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી નિશા એમ. ઠાકોર)

૧. રિટ અરજદાર ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૬૧ હેઠળ સમાવિષ્ટ એક સહકારી સંસ્થા છે અને તેણે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ આ અદાલતના અસાધારણ રિટ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કર્યો છે અને આ રીતે આવકવેરાના અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૪૭ હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને આવકવેરાના સર્કલ, હિમ્મતનગરના સહાયક કમિશનર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી ૧૨/૦૩/૨૦૧૯ ની નોટિસને પડકાર્યો છે.

૨. રેકૉર્ડમાંથી બહાર આવતી સંક્ષિપ્ત હકીકતો નીચે મુજબ સારાંશિત કરવામાં આવી છે:

૨.૧ રિટ અરજદાર ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૬૧ હેઠળ સમાવિષ્ટ એક સહકારી સંસ્થા છે, જેની નોંધણી નંબર એસ/૨૭૬૪૯/૧૯૯૭

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

તારીખ ૧૬/૦૬/૧૯૯૭ છે.રિટ અરજદારનો મુખ્ય ઉદ્દેશ થાપણો સ્વીકારવાનો અને તેના સભ્યોને ધિરાણ સુવિધાઓ પ્રદાન કરવાનો છે.

૨.૨ વાર્ષિક વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ માટે આવકનું મૂળ વળતર રિટ અરજદાર સહકારી સોસાયટી દ્વારા ૨૪/૦૯/૨૦૧૫ પર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું અને આવકનું ઈ-ફાઇલ વળતર ૨૪/૦૨/૨૦૧૬ પર રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં રિટ અરજદાર સહકારી સોસાયટીએ કલમ ૮૦પી હેઠળ કપાતનો દાવો કર્યા પછી ૩. NIL ની કુલ આવક જાહેર કરી હતી, જેની આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૧) હેઠળ પ્રક્રિયા કરવામાં આવી હતી. ૨૦/૦૭/૨૦૧૭ પર આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૩) હેઠળ આકારણીની કાર્યવાહીને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું હતું, જેમાં સામાવાળા સત્તામંડળે રિટ અરજદાર સહકારી સોસાયટી દ્વારા દાખલ કરાયેલ વળતરનો સ્વીકાર કર્યો હતો.

૨.૩ આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૪૭ હેઠળ નિયમિત આકારણી માટે ફરીથી ખોલવા માટે રિટ અરજદાર સહકારી સમિતિનો કેસ હાથ ધરવામાં આવ્યો હતો. આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૪૮ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી ૧૩/૦૬/૨૦૧૯ તારીખની નોટિસ સાથે રિટ અરજદારને આકારણી ફરીથી ખોલવાના કારણો આપવામાં આવ્યા હતા.

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

૨.૪ જે મુખ્ય આધારને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો હતો તે આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૮૦ પી (૨) (ડી) ની જોગવાઈઓના સંદર્ભમાં કરદાતા સોસાયટી દ્વારા દાવો કરાયેલ કપાતના સંદર્ભમાં હતો, જે સહકારી બેંકો અને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો પાસેથી એફ. ડી. આર. પર પ્રાપ્ત વ્યાજ તરીકે સ્વીકાર્ય નથી.

૨.૫ રિટ અરજદાર સોસાયટીએ તારીખ ૧૭/૦૬/૨૦૧૯ ના પત્ર દ્વારા ફરીથી ખોલવા માટે વાંધાઓ રજૂ કર્યા હતા, જેમાં રિટ અરજદાર સોસાયટી દ્વારા ચોક્કસ દલીલો ઉઠાવવામાં આવી હતી કે આકારણી ફરીથી ખોલવી એ ખોટી માન્યતા પર છે કારણ કે કરદાતાએ ક્યારેય કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) હેઠળ કપાતનો દાવો કર્યો નથી અને તે મૂર્ત સામગ્રી પર આધારિત નથી અને તે માત્ર અભિપ્રાયમાં ફેરફાર છે, જે આવકવેરાના કાયદા હેઠળ સ્વીકાર્ય નથી. તેથી, આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૪૮ હેઠળ પુનઃમૂલ્યાંકનની કાર્યવાહી બંધ કરવાની વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

૨.૬ ત્યારબાદ, સામાવાળા સત્તામંડળે ૨૮/૦૨/૨૦૧૯ તારીખના પત્ર દ્વારા રિટ અરજદાર સહકારી મંડળીને તમામ રેકૉર્ડ્સનું નિરીક્ષણ કરવા અને રજૂ કરવા માટે બોલાવ્યા હતા.ઉપરોક્ત પત્રના જવાબમાં, રિટ અરજદાર સહકારી સોસાયટીએ ૦૫/૧૧/૨૦૧૯ તારીખનો પત્ર સંબોધ્યો હતો, જેમાં તેના અગાઉના વલણનો પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો હતો. જો કે, સામાવાળા સત્તામંડળે ૧૮/૦૭/૨૦૧૯ તારીખના આદેશ દ્વારા ઉપરોક્ત વાંધાઓનો

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

નિકાલ કરવા માટે રાજી થયા હતા.આથી, રિટ અરજદાર સહકારી મંડળી આ અદાલત સમક્ષ ફરીથી ખોલવાની નોટિસને પડકારતી છે.

૩. આ અદાલતે રિટ અરજદાર સહકારી મંડળીની સુનાવણી પર ૨૨/૧૧/૨૦૧૯ ના આદેશ દ્વારા નોટિસ જારી કરી હતી.તે જ નીચે પ્રમાણે ઉત્પન્ન થાય છે:

“૧.અરજદારના વિદ્વાન વકીલ શ્રી એસ. એન. દિવાટીયાએ મૂલ્યાંકનને ફરીથી ખોલવા માટે નોંધાયેલા કારણો તરફ કોર્ટનું ધ્યાન દોરવા આમંત્રણ આપ્યું હતું કે મૂલ્યાંકન અધિકારી આ આધાર પર વ્યાજને ફરીથી ખોલવા માંગે છે કે અરજદાર આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ (ત્યારબાદ "અધિનિયમ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની કલમ ૮૦ પી હેઠળ સહકારી અને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકો પાસેથી પ્રાપ્ત એફ. ડી. આર. પર વ્યાજની કપાતનો દાવો કરવા માટે હકદાર નથી.

૨.એવું ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે ચકાસણી આકારણી દરમિયાન આકારણી અધિકારીએ કલમ ૧૪૩ (૨) હેઠળ મર્યાદિત તપાસ માટે નોટિસ જારી કરી હતી, જેમાંથી એક મુદ્દો કાયદાના પ્રકરણ VI-A હેઠળ કપાત સંબંધિત છે. વધુમાં, આકારણી અધિકારીએ કાયદાની કલમ ૧૪૨ (૧) હેઠળ નોટિસ જારી કરીને અરજદારને કાયદાની કલમ ૮૦ પી હેઠળ દાવો કરાયેલ કપાતને યોગ્ય ઠેરવવા હાકલ કરી હતી.

૪. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આવી નોટિસોના જવાબમાં અરજદારે તેનો ખુલાસો આપ્યો હતો.ત્યારબાદ, આકારણી અધિકારીએ કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૩) હેઠળ આકારણી તૈયાર કરી હતી અને કાયદાની કલમ ૮૦પી હેઠળ કપાતના દાવાને મંજૂરી આપી હતી. એવી

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે તેથી, પ્રશ્નનો મુદ્દો મૂળ આકારણીના સમયે લેવામાં આવ્યો છે અને આકારણી અધિકારી માત્ર અભિપ્રાય પરિવર્તન પર આકારણી ફરીથી ખોલવા માંગે છે.

૫. અરજદારના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરાયેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં રાખીને, ૬ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૦ ના રોજ પરત કરવા યોગ્ય નોટિસ જારી કરો. વચગાળાની રાહત તરીકે, આકારણી વર્ષ ૨૦૧૫-૨૦૧૬ માટે આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૪૮ હેઠળ સામાવાળા દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી ૧૨મી માર્ચ, ૨૦૧૯ની વિવાદિત નોટિસ અનુસાર આગળની કાર્યવાહીને આથી અટકાવી દેવામાં આવી છે.

૬. આજે સીધી સેવાને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.”

૪. અરજદાર વતી જાણીતા વકીલ શ્રી એસ. એન. દિવાતિયાએ સામાવાળા સત્તામંડળ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી મર્યાદિત તપાસ આકારણીની અગાઉની કાર્યવાહી તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે સંબંધિત તબક્કે સત્તામંડળે રિટ અરજદાર સહકારી મંડળીને મુખ્યત્વે બે મુદ્દાઓ (i) વેચાણ ટર્નઓવર મેળ ખાતું નથી અને (ii) પ્રકરણ VI-એ હેઠળ કપાતનો જવાબ આપવા માટે બોલાવ્યા હતા. આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૨) હેઠળની નોટિસ પછી અધિનિયમની તારીખ ૧૬/૦૫/૨૦૧૭ ની કલમ ૧૪૨ (૧) હેઠળ બીજી નોટિસ આપવામાં આવી હતી, જેમાં રિટ અરજદાર સહકારી સમિતિને પરિશિષ્ટ એમાં જોડેલી ચાદીમાં પ્રતિબિંબિત વિગતો રજૂ કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું, જેમાં આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૮૦પી હેઠળ દાવો કરવામાં આવેલી કપાત અંગે માંગવામાં આવેલી વિગતો પણ સામેલ છે. રિટ

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

અરજદારના વિદ્વાન વકીલે રિટ અરજદાર સહકારી મંડળી દ્વારા તારીખ ૨૩/૦૬/૨૦૧૭ અને ૧૩/૦૭/૨૦૧૭ ના પત્ર દ્વારા રજૂ કરાયેલા જવાબ દ્વારા આ અદાલતને આગળ ધપાવી હતી, જેમાં રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે રિટ અરજદાર સહકારી મંડળી દ્વારા આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૮૦પી હેઠળ દાવો કરવામાં આવેલી કપાતના સંદર્ભમાં મુદ્દાને સામાવાળા દ્વારા અહીં ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો છે અને હકીકતમાં, આમ રજૂ કરવામાં આવેલી સમગ્ર સામગ્રી તેમજ રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીની વિગતવાર તપાસ કર્યા પછી, સામાવાળાએ ૨૦/૦૭/૨૦૧૭ પર કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૩) હેઠળ નિયમિત મૂલ્યાંકન પૂર્ણ કર્યું હતું, જેના દ્વારા રૂ. નિલ ની કુલ આવક થઈ હતી. આઈ. ટી. આર. માં દાવો કરવામાં આવ્યો છે તેમ કાયદાની કલમ ૮૦પી હેઠળ કપાતને મંજૂરી આપ્યા પછી તે સ્વીકારવામાં આવી હતી.તેથી રિટ અરજદારના વિદ્વાન વકીલે સખત વાંધો ઉઠાવ્યો છે અને વિવાદિત નોટિસને રદ કરવા અને રદ કરવા માટે વિનંતી કરી છે કે આ રદ કરવા અને વિવાદિત નોટિસને અલગ રાખવા માટે યોગ્ય કેસ છે, ખાસ કરીને, મૂર્ત સામગ્રીની ગેરહાજરીમાં, આકારણી અધિકારી પાસે "માત્ર અભિપ્રાયમાં ફેરફાર" ના આધારે આકારણી ફરીથી ખોલવાની કોઈ સત્તા નથી કારણ કે કલમ ૧૪૭ હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા માટેની પૂર્વવર્તી શરત "માનવાનું કારણ" શબ્દોમાં પ્રતિબિંબિત થાય છે જે પૂર્ણ થઈ નથી.

પ. આ અદાલત દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી નોટિસના જવાબમાં, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી એમ. આર. ભટ્ટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મુંજાલ ભટ્ટની મદદથી

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

સામાવાળા વિભાગ વતી હાજરી આપી હતી.આવકવેરાના સહાયક કમિશનર, સર્કલ ૨ (૧) (૧), અમદાવાદ દ્વારા યોગ્ય રીતે પુષ્ટિ કરાયેલ સોગંદનામું- ઇન-રિપ્લાય રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યું છે.વિભાગના જાણીતા વરિષ્ઠ વકીલે પૂર્વ પરિપક્વ તબક્કે અરજીના મનોરંજન અથવા અરજદાર કરદાતાની તરફેણમાં કોઈ રાહત આપવા સામે સખત વાંધો ઉઠાવ્યો છે અને આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) તેમજ આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૪૭માં સુધારા પર ભાર મૂક્યો છે, જે ૦૧/૦૪/૧૯૮૯ થી અમલમાં આવી છે.વિભાગના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે રજૂઆત કરી છે કે ૦૧/૦૪/૧૯૮૯ થી અમલમાં આવેલી સુધારેલી કલમ ૧૪૭ ને ધ્યાનમાં રાખીને, આકારણી અધિકારીને મૂર્ત સામગ્રીના આધારે આકારણી ફરીથી ખોલવાની સત્તા છે જેથી તે નિષ્કર્ષ પર આવી શકે કે આકારણીમાંથી આવકમાં ઘટાડો થયો છે.તે આગળ રજૂ કરવામાં આવે છે કે આપેલ પરિસ્થિતિમાં, જ્યારે વ્યવહાર પછીની માહિતીના આધારે બનાવટી હોવાનું જણાય છે, ત્યારે મૂળ તબક્કે કરવામાં આવેલી જાહેરાતને અધિનિયમ હેઠળ "સંપૂર્ણ અને સાચી" તરીકે ગણી શકાય નહીં.વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વિચારણા હેઠળના આકારણી વર્ષ/૨૦૧૫-૧૬ છે અને વિવાદિત નોટિસની તારીખ ૧૨/૦૩/૨૦૧૯ છે, જે ૪ વર્ષના સમયગાળાની અંદર છે અને તેથી, કલમ ૧૪૮ની જોગવાઈને કેસની હકીકતોમાં ખેંચવામાં આવશે નહીં.વિભાગના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે આકારણીકર્તાની દલીલ પર સખત વાંધો ઉઠાવ્યો છે કે ત્યાં કોઈ નવી સામગ્રી નથી અને આકારણી અધિકારીએ પહેલાથી અસ્તિત્વમાં રહેલા દસ્તાવેજ પર આગળ વધ્યા છે, જો કે, તે મહત્વનું

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

નથી. જાણીતા વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ભટ્ટે આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (એ) (આઈ) તેમજ કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) નો ઉલ્લેખ કરીને સામાવાળા સત્તામંડળની કાર્યવાહીને યોગ્ય ઠેરવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

૬. જાણીતા વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ભટ્ટે આ અદાલતને આવકવેરાના સહાયક કમિશનર, હિમ્મતનગર દ્વારા કલમ ૧૪૭ હેઠળ પુનઃમૂલ્યાંકનની કાર્યવાહી સામે કરદાતા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા વાંધાઓનો નિકાલ કરતી વખતે પસાર કરાયેલા આદેશ સુધી લઈ ગયા છે અને ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે મૂલ્યાંકન અધિકારીએ યોગ્ય રીતે અવલોકન કર્યું છે કે તેના સભ્યને આપવામાં આવેલ ધિરાણમાંથી મેળવેલ વ્યાજ કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (એ) (આઈ) હેઠળ કપાતપાત્ર છે, જો કે, તપાસ મૂલ્યાંકનના તબક્કે કેસ રેકૉર્ડની ચકાસણી પર, એવું નોંધવામાં આવ્યું હતું કે કરદાતાએ સહકારી પાસેથી એફ. ડી. આર. પર વ્યાજ મેળવ્યું હતું. બેંકો અને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોની રકમ ૧૮,૦૮,૪૪૪-૩.તેથી આકારણી અધિકારીનું એવું માનવું યોગ્ય હતું કે બેંકમાં વધારાનું ભંડોળ જમા કરીને મેળવેલું વ્યાજ કરદાતાના વ્યવસાયને આભારી નથી, જેને કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (એ) (આઈ) હેઠળ કપાત માટે ગણી શકાય. હકીકતમાં, સહકારી બેંક અને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકમાંથી એફ. ડી. આર. માંથી મેળવેલા આવા વ્યાજને કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) ને ધ્યાનમાં રાખીને કપાત માટે સ્વીકારવામાં આવતા નથી. તેથી વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે અરજીને ગ્રેશોલ્ડ પર બરતરફ કરવાની વિનંતી કરી કારણ કે સામાવાળા આકારણી અધિકારી પાસે આવકવેરાના

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

કાયદાની કલમ ૧૪૮ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૧૪૭ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટે પૂર્વવર્તી "માનવાનું કારણ" ની શરતને સંતોષીને આકારણી ફરીથી ખોલવાની સત્તા છે.

૭. વિભાગની ઉપરોક્ત રજૂઆતો પર વાંધો ઉઠાવતા, રિટ અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી દિવતિયાએ આ અદાલતને રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલા પ્રત્યુત્તર એફિડેવિટમાં લઈ ગયા હતા અને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે અન્ય સહકારી બેંકમાં ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ પર મળેલા વ્યાજને કલમ ૮૦ પી (૨) (ડી) હેઠળ મુક્તિ આપવામાં આવી હતી. વધુમાં પુનરાવર્તન કરવામાં આવ્યું હતું કે કોઈ મૂર્ત સામગ્રીની ગેરહાજરીમાં, એકવાર કલમ ૮૦ પી હેઠળ રચાયેલ અભિપ્રાય, ફરીથી ખોલવાની કાર્યવાહી એ અભિપ્રાયમાં ફેરફાર સિવાય બીજું કંઈ નથી, જે સ્વીકાર્ય નથી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી દિવતિયાએ (૨૦૧૦) ૨ એસ. સી. સી. ૭૨૩ માં નોંધાયેલા આવકવેરાના કમિશનર, દિલ્લી વિરુદ્ધ કેલિવનેટર ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે. કાયદાના પ્રસ્તાવ માટે (૨૦૧૪) ૩૬૬ આઈટીઆર ૧૩૪ (ગુજરાત) માં નોંધાયેલા દીપકભાઈ રામજીભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ આવકવેરાના અધિકારીના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર પણ ભરોસો મૂકવામાં આવ્યો છે કે એકવાર કરદાતાએ એઓ સમક્ષ તમામ તથ્યો રજૂ કર્યા હતા અને એકવાર એઓએ દાવો સ્વીકાર્યા પછી મૂળ કાર્યવાહી દરમિયાન આવા તથ્યોના આધારે, પછી એઓ નવા આધાર પર સમીક્ષા કરી શક્યો ન હોત. વિદ્વાન વકીલ શ્રી દિવતિયાએ

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે કલમ ૮૦પી (૨) (એ) (આઈ) ને ધ્યાનમાં લઈને મૂળ કાર્યવાહી યોગ્ય રીતે પૂર્ણ કરવામાં આવી છે, જેમાં "કુલ કુલ આવક" શબ્દ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે જેમાં "કોઈપણ આવક" એટલે કે "કોઈપણ આવક" નો સમાવેશ થાય છે. અન્ય સહકારી બેંકો અને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકોમાંથી એફ. ડી. આર. માંથી મેળવેલા વ્યાજ દ્વારા પણ કમાણી કરવામાં આવે છે, જો કે તે જોગવાઈ હેઠળ વર્ણવેલ પ્રવૃત્તિઓમાં રોકાયેલ હોય.

૮. રિટ અરજદારની ઉપરોક્ત રજૂઆત પર વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ભટ્ટે સખત વાંધો ઉઠાવ્યો છે, જેમણે આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૮૦પીને સંપૂર્ણ રીતે વાંચવાની રજૂઆત કરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કલમ ૮૦પી (૧) માં દેખાતી "કુલ કુલ આવક" શબ્દને પેટા કલમ (૨) માં ઉદ્દેશિત "કોઈપણ આવક" ના સંદર્ભમાં વાંચવો પડશે, જેને કલમ ૮૦પીની પેટા કલમ (૨) ની કલમ (એ) હેઠળ દેખાતી "આવી પ્રવૃત્તિઓ" શબ્દ સાથે જોડીને વાંચવો પડશે, જેમાં બેંકિંગનો વ્યવસાય હાથ ધરવાનો અથવા તેના સભ્યોને ધિરાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડવાનો સમાવેશ થાય છે. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ભટ્ટે વધુમાં દલીલ કરી છે કે મૂળ આકારણીની કાર્યવાહીમાં એ. ઓ. દ્વારા, ખાસ કરીને, કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) ની સરખામણીમાં મેળવેલી આવકની પ્રકૃતિની તપાસ કરવા માટે કોઈ મનનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો ન હતો. કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) માં "અન્ય સહકારી મંડળી" શબ્દ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે કલમ ૮૦ (૨) (ડી) ની લાગુ પાડવા અંગે

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

એઓ દ્વારા કોઈ અભિપ્રાયની રચના કરવામાં ન આવે તો, આ કેસ "માત્ર અભિપ્રાય પરિવર્તન" ની શ્રેણીમાં નહીં આવે, જેથી એઓ આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૪૮ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૧૪૭ હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરતા અટકાવી શકાય. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સહકારી સમિતિનો વ્યવસાય તેના સભ્યોને ધિરાણ પૂરું પાડવા સુધી મર્યાદિત હોવાથી, બેંકોમાં વધારાના ભંડોળનું રોકાણ કરદાતાના વ્યવસાયનો ભાગ ન કહી શકાય અને તેથી, તે માત્ર વ્યાજ હતું જે તેના સભ્યોને આપવામાં આવેલા ધિરાણમાંથી મેળવવામાં આવે છે, જે આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૮૦ પી (૨) (એ) (i) હેઠળ કપાત માટે સ્વીકાર્ય હશે અને બેંકમાં વધારાના ભંડોળ જમા કરીને મેળવેલ વ્યાજ કાયદાની કલમ ૮૦ પી (૨) (એ) (i) હેઠળ નહીં આવે. વિભાગના વિજ્ઞાન વકીલ વધુમાં ભારપૂર્વક જણાવે છે કે બેંકમાં જમા કરવામાં આવેલા વધારાના ભંડોળમાંથી મેળવેલ વ્યાજ કલમ ૮૦ પી (૨) (ડી) ની દ્રષ્ટિએ સ્વીકાર્ય નથી. રિટ અરજદારની રજૂઆતનો વિરોધ કરતા, વિભાગના વિજ્ઞાન વરિષ્ઠ વકીલે આ કોર્ટનું ધ્યાન મૂળ મૂલ્યાંકનના તબક્કે રિટ અરજદાર સહકારી સોસાયટી (@પાનું નંબર ૩૪) દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો, ખાસ કરીને પેરા ૪ અને ૫ તરફ દોર્યું છે, જે નીચે પ્રમાણે પુનઃઉત્પાદિત છે:

“૪. અમને ફક્ત અમારા સભ્યો પાસેથી જ વ્યાજ મળ્યું હતું. બિન-સભ્ય પાસેથી કોઈ વ્યાજ મળતું નથી.

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

૫. અમે માત્ર સભ્યોને જ વ્યાજ ચૂકવ્યું હતું. અમે સભ્યો સિવાય અન્ય લોકો પાસેથી ડિપોઝિટ સ્વીકારી ન હતી.”

વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ભટ્ટે ઉપરોક્ત પેરાસ પર આધાર રાખીને રજૂઆત કરી છે કે રિટ અરજદાર સહકારી સોસાયટી દ્વારા કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત તથ્યોની ખોટી રજૂઆત દ્વારા એઓને ગેરમાર્ગે દોરવામાં આવ્યા છે. આવી વિચિત્ર હકીકતો અને સંજોગોમાં, અરજીને ધ્યાનમાં ન લેવા માટે પ્રાર્થના કરી છે.

૯. અમે સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા બંને વિદ્વાન સલાહકારોને વ્યાપકપણે સાંભળ્યા છે અને રેકૉર્ડનો અભ્યાસ કર્યો છે, સંબંધિત જોગવાઈઓની તપાસ કરી છે તેમજ તેના પર આધાર રાખેલા ચુકાદાઓનો પણ કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કર્યો છે.

૧૦. આ અદાલત હાથ પરના મુદ્દા પર ધ્યાન આપે તે પહેલાં, આવકવેરાના અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૮૦પીનું પુનઃઉત્પાદન કરવું યોગ્ય રહેશે, જે નીચે મુજબ છે:

“કલમ ૮૦પી:સહકારી મંડળીઓની આવકના સંદર્ભમાં કપાત

૮૦પી.(૧) કરદાતા સહકારી મંડળી હોય તેવા કિસ્સામાં, કુલ કુલ આવકમાં પેટા-કલમ (૨) માં ઉલ્લેખિત કોઈપણ આવકનો સમાવેશ થાય છે, તો આ કલમની જોગવાઈઓ અનુસાર અને તેને આધીન

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

રહીને, કરદાતાઓની કુલ આવકની ગણતરીમાં પેટા-કલમ (૨) માં નિર્દિષ્ટ રકમ બાદ કરવામાં આવશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) માં ઉલ્લેખિત રકમ નીચે મુજબ રહેશે, એટલે કે:

(ક) તેમાં સંકળાયેલી સહકારી મંડળીના કિસ્સામાં –

(૧) બેંકિંગનો વ્યવસાય ચલાવવો અથવા તેના સભ્યોને ધિરાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડવી; અથવા

(૨) કુટીર ઉદ્યોગ, અથવા

(૩) તેના સભ્યોની કૃષિ પેદાશોનું માર્કેટિંગ; અથવા

(૪) કૃષિ સાધનો, બીજ, પશુધન અથવા કૃષિ માટે બનાવાયેલ અન્ય ચીજવસ્તુઓ તેના સભ્યોને પૂરી પાડવાના હેતુથી ખરીદવી; અથવા

(૫) સત્તાની સહાય વિના તેના સભ્યોની કૃષિ પેદાશોની પ્રક્રિયા, આવી કોઈ એક અથવા વધુ પ્રવૃત્તિઓને આભારી વ્યવસાયના નફા અને લાભની સંપૂર્ણ રકમ;

(બી) સહકારી મંડળીના કિસ્સામાં, તેના સભ્યો દ્વારા ઊભા કરવામાં આવેલા દૂધનો પુરવઠો સંઘીય દૂધ સહકારી મંડળીને પૂરો પાડવામાં સંકળાયેલી પ્રાથમિક મંડળી હોવાથી, આવા વ્યવસાયના નફા અને લાભની સંપૂર્ણ રકમ;

(સી) કલમ (એ) અથવા કલમ (બી) માં નિર્દિષ્ટ પ્રવૃત્તિઓ સિવાયની પ્રવૃત્તિઓમાં સંકળાયેલી સહકારી મંડળીના કિસ્સામાં [સ્વતંત્ર રીતે

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

અથવા આ રીતે નિર્દિષ્ટ કરેલી તમામ અથવા કોઈપણ પ્રવૃત્તિઓ ઉપરાંત], તેના નફા અને લાભનો તેટલો હિસ્સો [પંદર હજાર રૂપિયા] થી વધુ ન હોય તેવી પ્રવૃત્તિઓને આભારી છે;

(ડી) સહકારી મંડળી દ્વારા અન્ય કોઈ સહકારી મંડળી સાથેના તેના રોકાણોમાંથી વ્યાજ અથવા ડિવિડન્ડ દ્વારા મેળવેલી કોઈપણ આવકના સંદર્ભમાં, આવી સંપૂર્ણ આવક;

(ઈ) સહકારી મંડળી દ્વારા ચીજવસ્તુઓના સંગ્રહ, પ્રક્રિયા અથવા માર્કેટિંગને સરળ બનાવવા માટે ગોડાઉન અથવા વેરહાઉસ ભાડે આપવાથી થતી કોઈપણ આવકના સંદર્ભમાં, આવી સંપૂર્ણ આવક;

(એફ) હાઉસિંગ સોસાયટી અથવા શહેરી ગ્રાહક સોસાયટી ન હોય તેવી સહકારી મંડળી અથવા પરિવહનનો વ્યવસાય કરતી મંડળી અથવા સત્તાની સહાયથી કોઈ ઉત્પાદન કામગીરીમાં સંકળાયેલી મંડળીના કિસ્સામાં, જ્યાં કુલ કુલ આવક વીસ હજાર રૂપિયાથી વધુ ન હોય, તો કલમ ૧૮ હેઠળ વસૂલવામાં આવતી જમીનગીરીઓ પર વ્યાજ તરીકેની કોઈપણ આવકની રકમ અથવા કલમ ૨૨ હેઠળ વસૂલવામાં આવતી ઘરની મિલકતમાંથી થતી કોઈપણ આવક.

સમજૂતી.—આ વિભાગના હેતુઓ માટે, શહેરી ગ્રાહક સહકારી મંડળી એટલે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન, મ્યુનિસિપાલિટી, મ્યુનિસિપલ કમિટી, સૂચિત વિસ્તાર સમિતિ, નગર વિસ્તાર અથવા છાવણીની મર્યાદામાં ગ્રાહકોના લાભ માટેની સોસાયટી.

(૩) એવા કિસ્સામાં કે જ્યાં કરદાતા કલમ ૮૦ એચ અથવા કલમ ૮૦ જે હેઠળ કપાત માટે પણ હકદાર છે, આ કલમની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કપાત, પેટા-કલમ (૨) ના ખંડ (એ) અથવા ખંડ (બી) અથવા ખંડ (સી) માં નિર્દિષ્ટ રકમના સંબંધમાં, કલમ ૮૦ એચ અને કલમ

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

૮૦ જે હેઠળની કપાત દ્વારા ઘટાડવામાં આવેલી કુલ કુલ આવકમાં સમાવિષ્ટ તે કલમોમાં ઉલ્લેખિત આવક, જો કોઈ હોય તો, તેના સંદર્ભમાં મંજૂરી આપવામાં આવશે.

[(૪) આ વિભાગમાં સમાવિષ્ટ કંઈપણ કલમ ૪૪ અનુસાર ગણતરી કરાયેલા તે વ્યવસાયના નફા અને લાભોના સંદર્ભમાં વીમા વ્યવસાય ચલાવતી સહકારી મંડળીને લાગુ પડશે નહીં.]

'પંદર હજાર રૂપિયા' શબ્દો માટે આ શબ્દો, 'વીસ હજાર રૂપિયા' ને નાણાં અધિનિયમ, ૧૯૬૯ મુજબ ૧/૦૪/૧૯૭૦ થી બદલવામાં આવશે.

નાણાં અધિનિયમ, ૧૯૬૯ મુજબ પેટા-કલમ (૪) ૧/૦૪/૧૯૭૦ માંથી બાકાત રહેશે."

૧૧. આ સંદર્ભમાં, જ્યારે આપણે હાથ પરના કેસની હકીકતો પર નજર કરીએ છીએ, ત્યારે તે વિવાદમાં નથી કે ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૬૧ હેઠળ રિટ અરજદાર સહકારી મંડળીને સહકારી મંડળી તરીકે સામેલ કરવામાં આવી છે, જેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ થાપણો સ્વીકારવાનો અને તેના સભ્યોને ધિરાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડવાનો છે.આમ, તેમાં કોઈ શંકા નથી કે ધિરાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડવામાં સંકળાયેલી સંસ્થા તરીકે રિટ અરજદાર આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૮૦પી(૨)(એ)(આઈ) ની શરતોમાં ઉપલબ્ધ કપાત માટે હકદાર છે.રિટ અરજદારે ઓડિટ રિપોર્ટ સાથે આવકની મૂળ ગણતરી રેકૉર્ડ પર મૂકી છે.તેના માત્ર અવલોકનથી જાણવા મળે છે કે રિટ અરજદારે રૂ. ૨૧૧૭૩૫૩

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

ની કુલ આવક જાહેર કરી છે, જ્યારે રિટ અરજદારે રૂ. ૨૧૧૭૩૫૩ ના પ્રકરણ ૬-એ હેઠળ કપાત જાહેર કરી છે, જેનાથી ચોખ્ખી કરપાત્ર આવક 'શૂન્ય' જાહેર થઈ છે. હવે, કુલ કુલ આવકના શીર્ષ હેઠળ, કપાત (પ્રકરણ VI-એ) એ કલમ ૮૦પી નો સંદર્ભ આપે છે જે તેના સભ્યોને ધિરાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડે છે, જેમાં ₹૨૧૨૧૯૩૫ દર્શાવવામાં આવ્યા છે, જેમાં કરદાતા રિટ અરજદારે ₹૨૧૭૩૫૩ની માન્ય કપાત દબાવીને ₹૨૧૨૧૯૩૫ની યોગ્ય કપાતનો દાવો કર્યો છે. રિટ અરજદારનો ઓડિટ રિપોર્ટ આવકના વળતરને વધુ સમજાવે છે જેમાં રૂ. ૧૮,૦૮,૪૪૪.૦૦ ની રકમ છે તે રોકાણમાંથી મેળવેલા વ્યાજના માથા હેઠળ અને ક્રેડિટમાંથી મેળવેલી આવકના માથા હેઠળ ₹ ૬૯,૩૩,૦૫૨ દર્શાવવામાં આવે છે. મર્યાદિત તપાસનો રેકૉર્ડ દર્શાવે છે કે મૂળ આકારણી હેઠળ, એ. ઓ. એ મુખ્યત્વે બે મુદ્દાઓની તપાસ કરી છે એટલે કે (એ) વેચાણ ટર્નઓવર મેળ ખાતું નથી (બી) પ્રકરણ VI-એ હેઠળ કપાત, જેમાં ૧૬/૦૫/૨૦૧૭ ના પત્ર દ્વારા, કરદાતા-લેખિત અરજદારને આઈટી અધિનિયમની કલમ ૮૦પી હેઠળ દાવો કરવામાં આવેલી કપાતને યોગ્ય ઠેરવવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. મૂલ્યાંકનકર્તા-લેખિત અરજદારે ૨૩/૦૬/૨૦૧૭ પર વિગતો રજૂ કરી હતી, જેમાં સ્પષ્ટ શબ્દોમાં સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી હતી કે "બિન-સભ્ય પાસેથી કોઈ વ્યાજ પ્રાપ્ત થયું નથી". વધુમાં, તે ઉલ્લેખ કરે છે:

“૯. કો-ઓપરેટિવ સોસાયટી એક્ટ અનુસાર સભ્યો પાસેથી સ્વીકારવામાં આવેલી થાપણમાંથી ૩૦ ટકાથી વધુ રકમ અમે અન્ય બેંકોમાં જમા કરાવી છે. અમે સભ્યો પાસેથી ૭,૯૪,૭૧,૮૧૭

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

રૂપિયાની થાપણ સ્વીકારી હતી.આપણે અન્ય બેંકોમાં ૨,૩૮,૪૧,૫૪૫ રૂપિયાની ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ જાળવી રાખવી પડશે.તેની સામે અમે ૨,૯૬,૬૩,૫૦૦ રૂપિયા જમા કરાવ્યા હતા.રૂ. ૫૮,૨૧,૯૫૫ નો તફાવત અનામત રૂ. ૧,૦૪,૭૫,૯૭૪ સામે જમા કરવામાં આવે છે.તેથી, અમે કો-ઓપરેટિવ સોસાયટી એક્ટ હેઠળ જરૂરિયાત મુજબ ૪૬ રૂપિયા, ૫૪.૦૧૯ ની ઓછી રકમ જમા કરાવી. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો બેંકની એફ. ડી. આર. માં વધારાની થાપણમાંથી કોઈ વ્યાજ મળતું નથી.

વધુમાં, ૧૩/૦૭/૨૦૧૭ તારીખના પત્રમાં, કરદાતા-લેખિત અરજદારે વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિના ભાગરૂપે બેંકોના આવા એફડીઆરનો દાવો કર્યો છે અને આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) હેઠળ કપાત માટે વિનંતી કરી છે.

૧૨. મૂળ આકારણી દરમિયાન રજૂ કરવામાં આવેલી આ મર્યાદિત વિગતોના પ્રકાશમાં, એઓએ આઈટી અધિનિયમની કલમ ૧૪૩ (૧) હેઠળ વળતરની પ્રક્રિયા કરતી વખતે, ₹૨લાખની વ્યાજની આવક અને ₹૧ લાખનો વ્યાજ ખર્ચ આવકવેરાના અધિનિયમના પ્રકરણ VI-એની કલમ ૮૦પી(૨)(એ)(i) ની દ્રષ્ટિએ કપાત માટે સ્વીકાર્ય હોવાનું જણાયું હતું.હવે, એ નોંધવું યોગ્ય છે કે કરદાતાએ જાણીતા કારણોસર અન્ય સહકારી બેંકોમાં વધારાના ભંડોળના રોકાણમાંથી મેળવેલા વ્યાજને ખરેખર સમજાવ્યું નથી, જે અન્યથા "અન્ય સ્ત્રોતોમાંથી આવક" ના શીર્ષક હેઠળ આવે છે અને કોઈ પણ રીતે 'સમાજની પ્રવૃત્તિઓને આભારી' સાથે સંબંધિત હોઈ શકે નહીં, અને તેથી, આ અદાલતને

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

લાગે છે કે તે કોઈ પણ રીતે કાયદાની કલમ ૮૦પી(૨)(એ)(i) હેઠળ કપાત માટે લાયક ગણાતી શ્રેણી હેઠળ નહીં આવે.

૧૩. (૨૦૧૭) ૩૯૫ આઈટીઆર ૬૧૧ (કર.) માં નોંધાયેલા આવકવેરાના મુખ્ય કમિશનર અને અન્યો વિરુદ્ધ ટોટાગર્સ સહકારી વેચાણ સોસાયટીના કેસમાં કાર્પોરેટની માનનીય હાઈકોર્ટ (ધારવાડ બેન્ચ) સમક્ષ વિચારણા માટે આવો જ મુદ્દો ઊભો થયો હતો. પરિચ્છેદ ૧ માં નોંધાયેલા કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નો જે વિચારણા માટે ઊભા થયા છે તે નીચે મુજબ પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે:

“(I) શું કરદાતા, ટોટાગર કો-ઓપરેટિવ સેલ સોસાયટી, સિરસી, આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) હેઠળ (ટૂંકમાં 'ધ એક્ટ') તેની સંપૂર્ણ આવકના સંદર્ભમાં, સહકારી બેંક, મેસર્સ કનારા ડિસ્ટ્રિક્ટ સેન્ટ્રલ કો-ઓપરેટિવ બેંક લિમિટેડ સાથે આ વર્ષો દરમિયાન તેણે કરેલી થાપણો અથવા રોકાણો પર સંબંધિત મૂલ્યાંકન વર્ષો દરમિયાન મેળવેલા વ્યાજ દ્વારા, ૨૦૦૭-૨૦૦૮ થી ૨૦૧૧-૨૦૧૨ સુધી, ૧૦૦% કપાત માટે હકદાર છે?

(II) વર્તમાન સામાવાળા કરદાતાના કિસ્સામાં સુપ્રીમ કોર્ટનો નિર્ણય, ટોટાગર કો-ઓપરેટિવ સેલ સોસાયટી લિમિટેડે પોતે ૦૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૦ના રોજ ટોટાગરની કો-ઓપરેટિવ સેલ સોસાયટી લિમિટેડ વિ. આઈટીઓ, એમએએનયુ/એસસી/૦૦૯૫/૨૦૧૦ માં નોંધાયેલ આઈટીઓ:(૨૦૧૦) ૩૨૨ આઈટીઆર ૨૮૩ એસસી:(૨૦૧૦) ૩ અગાઉના વર્ષો માટે એસ. સી. સી. ૨૨૩, એટલે કે આકારણી ૧૯૯૧-૧૯૯૨ થી ૧૯૯૯-૨૦૦૦ (આકારણી વર્ષ ૧૯૯૫-૧૯૯૬

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

સિવાય) એવું માનીને કે કરદાતા દ્વારા મેળવવામાં આવેલી આવી વ્યાજની આવક કાયદાની કલમ ૫૬ હેઠળ 'અન્ય સ્ત્રોતોમાંથી આવક' શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર હતી અને કાયદાની કલમ ૮૦પી હેઠળ કુલ કુલ આવકમાંથી કપાતપાત્ર ન હતી, તે વર્તમાન અપીલમાં સામેલ વર્તમાન આકારણી ૨૦૦૭-૨૦૦૮ થી ૨૦૧૧-૨૦૧૨ ને લાગુ પડતી નથી અને તેથી, શું આવકવેરાની અપીલ ટ્રિબ્યુનલ તેમજ Cઆઈટી (અપીલ) કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) હેઠળ આવી વ્યાજની આવક ૧૦૦ ટકા કપાતપાત્ર હોવાનું ધારવું વાજબી હતું?”

ઉપરોક્ત મુદ્દાઓને મહેસૂલ વિભાગની તરફેણમાં રાખતી વખતે, અદાલતે તે જ કરદાતાના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયને અનુસર્યો હતો, જે પછીથી આ અદાલતે સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ Cઆઈટીના કેસમાં અનુસર્યો હતો, જેનો અહેવાલ એમએએનયુ/જીજે/૧૦૫૩/૨૦૧૬ માં આપવામાં આવ્યો હતો:(૨૦૧૬) ૩૮૯ આઈ. ટી. આર. ૫૭૮ (ગુજ), સંબંધિત પેરાસ નીચે પ્રમાણે પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે:

“૧૬. જો સહકારી મંડળી બેંક હોય, તો તેનો એક ઉદ્દેશ બેંકિંગનો સામાન્ય વ્યવસાય ચાલુ રાખવાનો રહેશે.અન્ય બેંકોની જેમ, નાણાં તેના સ્ટોક-ઈન-ટ્રેડ અથવા ફરતી મૂડી હશે અને તેનો સામાન્ય વ્યવસાય નાણાં અને ધિરાણમાં વ્યવહાર કરવાનો છે.આવી બેંકના વ્યવસાયમાં માત્ર થાપણો મેળવવાનો અને તેના સભ્યો અથવા ઉદ્દેશોમાં ઉદ્દેષિત અન્ય સંસ્થાઓને નાણાં ધિરાણ આપવાનો સમાવેશ થતો નથી.જ્યારે આવી સોસાયટી તેના નાણાં ઉછીના આપે છે જેથી તેઓ તેના થાપણદારોની માંગણીઓ ઊભી થાય ત્યારે તેને પહોંચી વળવા માટે સહેલાઈથી ઉપલબ્ધ થઈ શકે, ત્યારે તે તેના બેંકિંગ

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

વ્યવસાયને આગળ વધારવાની કાયદેસર રીત છે.વર્તમાન જેવી કેડિટ સોસાયટીના કિસ્સામાં, સોસાયટીનો વ્યવસાય તેના સભ્યોને કેડિટ પ્રદાન કરવા સુધી મર્યાદિત છે અને તેના સભ્યોને આવી કેડિટ સુવિધાઓ પ્રદાન કરીને મેળવવામાં આવતી આવક કાયદાની કલમ ૮૦ પી (૨) (એ) (i) હેઠળ કપાતપાત્ર છે. જો કે, ભારતીય સ્ટેટ બેંકમાં તેના વધારાના ભંડોળનું રોકાણ કરવું એ તેના સભ્યોને ધિરાણ પ્રદાન કરવાના અપીલકર્તાના વ્યવસાયનો કોઈ ભાગ નથી અને તેથી, એવું ન કહી શકાય કે ભારતીય સ્ટેટ બેંકમાં વધારાના ભંડોળ જમા કરવાથી મેળવેલ વ્યાજની આવક એ અપીલકર્તા સમિતિની પ્રવૃત્તિઓને આભારી વ્યવસાયનો નફો અને લાભ છે.વ્યાજનું સ્વરૂપ તેના સભ્યોને ધિરાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડવાના સમાજના વ્યવસાયને આભારી આવક કરતાં અલગ છે.સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા સાથે વધારાના ભંડોળના રોકાણમાંથી મેળવેલી વ્યાજની આવકને ધિરાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડવાના વ્યવસાય સાથે નજીકથી જોડવી આવશ્યક છે, જેથી એવું માનવામાં આવે કે તે કરદાતાના વ્યવસાયને આભારી છે.તેથી, જો નફાના લાભ અને અપીલકર્તાના વ્યવસાય વચ્ચે સીધો અને નિકટનો સંબંધ હોય તો નફા અને લાભને તેના સભ્યોને ધિરાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડવાના વ્યવસાયને સીધા જ આભારી હોવાનું કહી શકાય.વર્તમાન કિસ્સામાં અપીલકર્તા પર તેના વધારાના ભંડોળનું ભારતીય સ્ટેટ બેંકમાં રોકાણ કરવાની કોઈ જવાબદારી નથી.બેંકમાં વધારાના ભંડોળનું રોકાણ કરવું એ તેના સભ્યોને ધિરાણ સુવિધાઓ પૂરી પાડવાના મૂલ્યાંકનકર્તાના વ્યવસાયનો કોઈ ભાગ નથી.તેથી, તે માત્ર તેના સભ્યોને પૂરી પાડવામાં આવેલ ધિરાણમાંથી મેળવેલ વ્યાજ છે જે કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (એ) (આઈ) હેઠળ કપાતપાત્ર છે અને અપીલકર્તા દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા વ્યવસાય માટે સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયામાં વધારાના ભંડોળ જમા કરીને મેળવેલ વ્યાજ જવાબદાર નથી, તે કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (એ) (આઈ) હેઠળ બાદ કરી શકાતું નથી. જો અપીલકર્તા આવી વ્યાજની આવકની કપાતનો લાભ લેવા માંગે છે, તો તે સહકારી બેંકમાં વધારાનું ભંડોળ જમા કરવા અને

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) હેઠળ કપાતનો લાભ લેવા માટે હંમેશા તૈયાર છે.

૧૭. ગુજરાત સહકારી મંડળી અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૭૧ સોસાયટીને ભારતીય સ્ટેટ બેંકમાં તેનું ભંડોળ રોકાણ અથવા જમા કરવાની મંજૂરી આપે છે.તેથી, જ્યારે ભારતીય સ્ટેટ બેંકમાં રોકાણ તે અધિનિયમની કલમ ૭૧ હેઠળ સ્વીકાર્ય છે, ત્યારે અપીલકર્તા પર તેના વ્યવસાયના ભાગ રૂપે ભંડોળ જમા કરવાની કોઈ વૈધાનિક જવાબદારી નથી.ઉપરોક્ત જોગવાઈ કોઈપણ સહકારી બેંક અથવા આ હેતુ માટે નોંધણી અધિકારી દ્વારા સમયાંતરે લાદવામાં આવે તેવી શરતો પર મંજૂરી આપવામાં આવેલી કોઈપણ બેંકિંગ કંપનીમાં ભંડોળના રોકાણની પણ મંજૂરી આપે છે.જો કે, જ્યાં સુધી આવકવેરાના કાયદાની જોગવાઈઓનો સંબંધ છે, તેની કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) હેઠળ, તે માત્ર વ્યાજ અથવા અન્ય કોઈ સહકારી મંડળી સાથેના તેના રોકાણોમાંથી સહકારી મંડળી દ્વારા મેળવેલા ડિવિડન્ડની આવક છે, જે કરદાતાની કુલ આવકની ગણતરી કરતી વખતે કાપવી જરૂરી છે.”

આમ, ટોટાગર્સ કો-ઓપરેટિવ સેલ સોસાયટી લિમિટેડના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયને અનુસરીને., (૨૦૧૦) ૩૨૨ આઈ. ટી. આર. ૨૮૩ (એસ. સી.) માં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે સહકારી મંડળી ન હોય તેવી કોઈપણ બેંકમાં કરવામાં આવેલા રોકાણમાંથી મેળવેલ વ્યાજ કાયદાની કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) હેઠળ કપાતપાત્ર નથી.

૧૪. આ અદાલતે વધુમાં શોધી કાઢ્યું છે કે આવકવેરાના કાયદાની કલમ ૧૯૪એ (૩) (વી) માં સુધારાના આધારે, તેણે સહકારી બેંકોને પણ નાણાં

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

અધિનિયમ, ૨૦૧૫ દ્વારા "સહકારી મંડળી" ની વ્યાખ્યામાંથી બાકાત રાખી છે.કર્ણાટકની ઉચ્ચ અદાલતે ટોટાગર્સ કો-ઓપ/સેલ સોસાયટી (સુપ્રા) (૨૦૧૭) ૩૯૫ આઈટીઆર (કેએઆર) ના કેસમાં આ સુધારાની નોંધ લીધી છે, જેમાં એવું માનવામાં આવ્યું છે કે ઉપરોક્ત સુધારાની અસર સ્પષ્ટપણે કાયદાનો હેતુ સ્પષ્ટ કરે છે કે સહકારી બેંકો જનસ કો-ઓપરેટિવ સોસાયટીની વિશિષ્ટતા નથી, જે કાયદાની કલમ ૮૦પીના રૂપમાં પ્રકરણ ૬-એની વિશેષ જોગવાઈઓ હેઠળ મુક્તિ અથવા કપાતનો હકદાર હશે.

૧૫. ઉપરોક્ત સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, અને અન્ય બેંકો સાથેના એફ. ડી. આર. ના સ્વરૂપમાં રોકાણમાંથી ઇન્ટરસ્ટ દ્વારા મેળવેલી આવકની કપાતની ભથ્થું ખોટી હોવાનું માનતા, અમારા વિચારણા માટે જે પ્રશ્ન ઊભો થાય છે તે એ છે કે શું કરદાતા દ્વારા કરવામાં આવેલ ખોટો દાવો કે જેના પર આકારણી અધિકારી દ્વારા કોઈ અભિપ્રાય રચાયો નથી તે આકારણી અધિકારી માટે આવકવેરાના અધિનિયમની કલમ ૧૪૭ હેઠળ પુનઃમૂલ્યાંકન કાર્યવાહી માટે કેસ ફરીથી ખોલવામાં અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરવા માટે માન્ય આધાર ગણી શકાય?

૧૬. આ તબક્કે, આવકવેરાના અધિનિયમની કલમ ૧૪૭ને ધ્યાનમાં લેવી યોગ્ય રહેશે, જે ૦૧/૦૪/૧૯૮૯ થી અસર સાથે સુધારવામાં આવી છે, જે નીચે મુજબ છે:

“કલમ ૧૪૭:

૧૪૭. ૧ જો આકારણી અધિકારી ૩ પાસે એવું માનવાનું કારણ હોય કે કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી કોઈપણ આવક કોઈપણ આકારણી વર્ષ માટે આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે, તો તે કલમ ૧૪૮ થી ૧૫૩ ની જોગવાઈઓને આધિન, આવી આવકનું અને કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી અન્ય કોઈપણ આવકનું મૂલ્યાંકન અથવા પુનઃમૂલ્યાંકન કરી શકે છે, જે આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે અને જે પછીથી આ કલમ હેઠળની કાર્યવાહી દરમિયાન તેના ધ્યાનમાં આવે છે, અથવા સંબંધિત આકારણી વર્ષ માટે નુકસાન અથવા અવમૂલ્યન ભેટું અથવા અન્ય કોઈ ભથ્થાની પુનઃગણતરી કરી શકે છે (હવે પછી આ કલમમાં અને કલમ ૧૪૮ થી ૧૫૩ માં સંબંધિત આકારણી વર્ષ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે):

પરંતુ જ્યાં કલમ ૧૪૩ની પેટા-કલમ (૩) હેઠળ અથવા આ કલમ હેઠળ સંબંધિત આકારણી વર્ષ માટે આકારણી કરવામાં આવી હોય, ત્યાં સંબંધિત આકારણી વર્ષના અંતથી ચાર વર્ષ પૂરા થયા પછી આ કલમ હેઠળ કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે નહીં, સિવાય કે તે આકારણી વર્ષ માટે કલમ ૧૩૯ હેઠળ વળતર આપવામાં કરદાતા નિષ્ફળ જવાને કારણે અથવા કલમ ૧૪૨ અથવા કલમ ૧૪૮ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી નોટિસના જવાબમાં અથવા તેના આકારણી માટે જરૂરી તમામ ભૌતિક તથ્યોને સંપૂર્ણ અને સાચા અર્થમાં જાહેર કરવામાં નિષ્ફળ જવાને કારણે કરવેરાને પાત્ર કોઈ આવક આવા આકારણી વર્ષ માટે આકારણીમાંથી બચી ગઈ હોય.

વધુમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે પ્રથમ પરંતુકમાં સમાવિષ્ટ કંઈપણ એવા કિસ્સામાં લાગુ થશે નહીં કે જ્યાં ભારતની બહાર સ્થિત કોઈપણ એસેસ્ટ (કોઈપણ સંસ્થામાં નાણાકીય હિત સહિત) ના સંબંધમાં

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

સંકળાયેલી કોઈપણ આવક, કરવેરા માટે જવાબદાર હોય, તે કોઈપણ આકારણી વર્ષ માટે આકારણીમાંથી બચી ગઈ હોય:

પરંતુ એ પણ કે મૂલ્યાંકન અધિકારી આવક સિવાયની એવી આવકનું મૂલ્યાંકન અથવા પુનઃમૂલ્યાંકન કરી શકે છે, જે કોઈપણ અપીલ, સંદર્ભ અથવા પુનરાવર્તનનો વિષય છે, જે કરવેરાને પાત્ર છે અને આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે.

સમજૂતી ૧-આકારણી અધિકારી સમક્ષ હિસાબી પુસ્તકો અથવા અન્ય પુરાવાઓ રજૂ કરવા કે જેમાંથી મૂલ્યાંકન અધિકારી દ્વારા યોગ્ય ખંતથી ભૌતિક પુરાવા મળી શકે છે, તે જરૂરી નથી કે તે ઉપરોક્ત પરંતુકના અર્થમાં જાહેર કરવામાં આવે.

સમજૂતી ૨.- આ વિભાગના હેતુઓ માટે, કરવેરાને પાત્ર આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ હોય તેવા કિસ્સાઓ પણ નીચે મુજબ ગણવામાં આવશે, એટલે કે:-

(એ) કરપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા તેની કુલ આવક અથવા અગાઉના વર્ષ દરમિયાન અન્ય કોઈ વ્યક્તિની કુલ આવક, જેના સંબંધમાં તે આ અધિનિયમ હેઠળ આકારણીપાત્ર છે, તે આવકવેરાને પાત્ર ન હોય તેવી મહત્તમ રકમ કરતાં વધી ગઈ હોય તો પણ આવકનું વળતર આપવામાં આવ્યું ન હોય;

(બી) જ્યાં કરદાતા દ્વારા આવકનું વળતર આપવામાં આવ્યું હોય પરંતુ કોઈ મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું ન હોય અને મૂલ્યાંકન અધિકારી દ્વારા નોંધવામાં આવે કે કરદાતાએ આવકને ઓછી કરી છે અથવા વળતરમાં અતિશય નુકસાન, કપાત, ભથ્થું અથવા રાહતનો દાવો કર્યો છે;

(સી) જ્યાં મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હોય, પરંતુ -

(i) કરવેરાને પાત્ર આવકનું મૂલ્યાંકન ઓછું કરવામાં આવ્યું હોય; અથવા

- (ii) આવી આવકનું મૂલ્યાંકન ખૂબ નીચા દરે કરવામાં આવ્યું છે; અથવા
- (iii) આવી આવકને આ અધિનિયમ હેઠળ અતિશય રાહતનો વિષય બનાવવામાં આવી છે; અથવા
- (iv) આ અધિનિયમ હેઠળ અતિશય ગુકસાન અથવા અવમૂલ્યન ભેદનું અથવા અન્ય કોઈપણ ભેદ્યાની ગણતરી કરવામાં આવી છે.]
- જ્યાં આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ હોય ત્યાં નોટિસ જારી કરવી ર "

- (સી) કરપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા આવકનું વળતર આપવામાં આવ્યું ન હોય અથવા આવકનું વળતર તેના દ્વારા આપવામાં આવ્યું ન હોય અને કલમ ૧૩૩સીની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નિયત આવકવેરાના અધિકારી પાસેથી પ્રાપ્ત માહિતી અથવા દસ્તાવેજના આધારે, આકારણી અધિકારી દ્વારા નોંધવામાં આવે છે કે કરપાત્ર વ્યક્તિની આવક કરવેરાને પાત્ર ન હોય તેવી મહત્તમ રકમ કરતાં વધી જાય છે, અથવા કેસ હોય તે રીતે, કરપાત્ર વ્યક્તિએ આવકને ઓછી કરી છે અથવા વળતરમાં અતિશય ગુકસાન, કપાત, ભેદનું અથવા રાહતનો દાવો કર્યો છે;
- (ડી) જ્યાં કોઈ વ્યક્તિ ભારતની બહાર સ્થિત કોઈ સંપત્તિ (કોઈ પણ સંસ્થામાં નાણાકીય હિત સહિત) ધરાવે છે.

સમજૂતી ૩.—આ કલમ હેઠળ આકારણી અથવા પુનઃમૂલ્યાંકનના હેતુ માટે, આકારણી અધિકારી કોઈપણ મુદ્દાના સંદર્ભમાં આવકનું મૂલ્યાંકન અથવા પુનઃમૂલ્યાંકન કરી શકે છે, જે આકારણીમાંથી બચી ગયો છે, અને આ કલમ હેઠળની કાર્યવાહી દરમિયાન પછીથી આ મુદ્દો તેમના ધ્યાનમાં આવે છે, તેમ છતાં આવા મુદ્દાના કારણોને કલમ ૧૪૮ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ નોંધાયેલા કારણોમાં સામેલ કરવામાં આવ્યા નથી.

સમજૂતી ૪.—શંકાઓને દૂર કરવા માટે, આથી સ્પષ્ટતા કરવામાં આવે છે કે નાણાં અધિનિયમ, ૨૦૧૨ દ્વારા સુધારેલ આ કલમની

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

જોગવાઈઓ, ૧ એપ્રિલ, ૨૦૧૨ ના રોજ અથવા તે પહેલાં શરૂ થતા
કોઈપણ મૂલ્યાંકન વર્ષ માટે પણ લાગુ થશે.”

સુધારેલી કલમ ૧૪૭ નું ખાલી વાંચન સ્પષ્ટપણે પ્રદાન કરે છે કે મૂલ્યાંકન અધિકારી માટે ફરીથી ખોલવા માટે અધિકારક્ષેત્ર ધારણ કરવાની એકમાત્ર પૂર્વ શરત અથવા જરૂરિયાત "માનવાનું કારણ" છે. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ વિવિધ ઉચ્ચ અદાલતો દ્વારા નક્કી કરાયેલ કાનૂની સ્થિતિ એ છે કે કાયદાની કલમ ૧૪૭નું સ્પષ્ટીકરણ કલમ ૧૪૭ સાથે તેની સંપૂર્ણતામાં વાંચવું જરૂરી છે, જેમાં પરંતુક પણ સામેલ છે. જો કોઈ કલમ ૧૪૭નું સમજૂતી ૨ વાંચે છે, જેમાં પરંતુકનો સમાવેશ થાય છે, તો તે સ્પષ્ટ છે કે જે કિસ્સાઓમાં વિભાગ ચાર વર્ષના સમયગાળામાં આકારણી ફરી શરૂ કરે છે, તે આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ હોવાના આધારે આમ કરી શકે છે. જો કે, ચાર વર્ષ પછી ફરી ખોલવાના કિસ્સાઓમાં, એ. ઓ. પાસે એવું માનવાનું કારણ હોવું જોઈએ કે કરદાતા દ્વારા તમામ ભૌતિક તથ્યોને સંપૂર્ણ અને સાચા અર્થમાં જાહેર કરવામાં નિષ્ફળતાને કારણે આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે. ઉપરોક્ત જોગવાઈઓના એનાટોમીની તપાસ કરવા પર, તે સ્પષ્ટ છે કે મૂલ્યાંકન અધિકારી, મૂલ્યાંકન અધિકારીએ નોટિસ જારી કરવા માટે આગળ વધતા પહેલાં અભિપ્રાય રચવો જરૂરી છે. આમ, અદાલતોએ સંખ્યાબંધ પ્રસંગોએ એવું માન્યું છે કે પ્રથમ દૃષ્ટિએ વાજબી આધારો એવું માનવા માટે પૂરતા છે કે આવકમાં એસ્કેપ એસેસમેન્ટ છે જે કલમ ૧૪૭ હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા માટે અધિકારક્ષેત્ર આપવા માટે પૂરતું છે.

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

૧૭. જો કે, અભિપ્રાયની રચનાને સ્થગિત કરવાના કારણોની માન્યતા પડકારજનક છે. માનવાનાં કારણો આકારણી અધિકારી દ્વારા નોંધવામાં આવે છે. આકારણી ફરીથી ખોલવા માટે નોંધાયેલા કારણોના સાદા વાંચન પર, આ અદાલતને લાગે છે કે આકારણી અધિકારીએ આકારણી રેકૉર્ડ પર આધાર રાખ્યો છે. વધુમાં, મૂલ્યાંકનકર્તાને પૂરા પાડવામાં આવેલ તરીકે ફરીથી ખોલવા માટે નોંધાયેલા કારણોના ખાલી અવલોકન પર, મૂલ્યાંકન અધિકારીએ મુખ્યત્વે બે કારણો નોંધ્યા છે. (૧) કરદાતાએ સહકારી બેંકો અને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંક પાસેથી એફ. ડી. આર. પર રૂ. ૧ની રકમનું વ્યાજ મેળવ્યું છે—જેના પર તોગાગર સહકારીના કેસમાં કર્ણાટક હાઈકોર્ટના ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) હેઠળ કપાત સ્વીકાર્ય નથી. સેલ સોસાયટી (સુપ્રા) અને (૨) કે કરદાતાએ સહકારી મંડળીઓ સિવાય અન્ય વ્યાજ મેળવ્યું છે અને તે કલમ ૮૦પી હેઠળ કપાત માટે સ્વીકાર્ય નથી.

ઉપરોક્ત કારણો નોંધ્યા પછી, આકારણી અધિકારીએ અભિપ્રાય રચ્યો છે અને માન્યું છે કે કલમ ૧૪૭ ના સમજૂતી ૨ ની કલમ (બી) ની જોગવાઈઓ આપેલ કેસમાં આકર્ષાય છે અને તેથી, ફરીથી ખોલવા માટે આગળ વધ્યું છે, કારણ કે વસૂલવામાં આવતી આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે.

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

૧૮. રિટ અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી દિવતિયાએ (૨૦૧૦) ૩૨૦ આઈટીઆર ૫૬૧ (એસસી) માં નોંધાયેલા આવકવેરાના કમિશનર, દિલ્લી વિરુદ્ધ કેલ્વિનેટર ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડના કેસમાં માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે ૦૧/૦૪/૧૯૮૯ પછી ફરીથી ખોલવાની સત્તા વ્યાપક હોવા છતાં અદાલતે 'માનવાનું કારણ' શબ્દોના યોજનાકીય અર્થઘટનનું પાલન કરવું જરૂરી છે, જે નિષ્ફળ જાય તો કલમ ૧૪૭ આકારણી અધિકારીને માત્ર 'અભિપ્રાય પરિવર્તન' ના આધારે મૂલ્યાંકન ફરીથી ખોલવા માટે મનસ્વી સત્તા આપશે. મૂલ્યાંકન અધિકારી પાસે તેના પોતાના આદેશની સમીક્ષા કરવાની કોઈ સહજ સત્તા નથી, જોકે ચોક્કસપણે તેની પાસે પુનઃમૂલ્યાંકન કરવાની સત્તા છે, પરંતુ પુનઃમૂલ્યાંકનની આવી સત્તાઓ અમુક પૂર્વશરતને પૂર્ણ કરવા પર પસાર કરવી પડે છે અને જો 'અભિપ્રાય પરિવર્તન' ની વિભાવનાને દૂર કરવામાં આવે તો મૂલ્યાંકનને ફરીથી ખોલવાની આડમાં, સમીક્ષાની શક્તિ અમલમાં આવશે જે અન્યથા સ્વીકાર્ય નથી.

૧૯. અમે કાયદાની સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિથી વાકેફ છીએ કે ૦૧/૦૪/૧૯૮૯ પછી, મૂલ્યાંકન અધિકારી પાસે એવા નિષ્કર્ષ પર આવવા માટે 'મૂર્ત સામગ્રી' હોય કે મૂલ્યાંકનમાંથી આવકમાં ઘટાડો થયો છે અને તેની ગેરહાજરીમાં, 'અભિપ્રાયમાં ફેરફાર' નો ખ્યાલ અમલમાં આવી શકે છે જે મૂલ્યાંકન અધિકારીને મૂલ્યાંકન ફરીથી ખોલવામાં અવરોધે છે. જો કે, આપેલ કિસ્સામાં, આકારણીને

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

ફરીથી ખોલવા માટે નોંધાયેલા કારણોના સાદા વાંચન પરથી, આપણે શોધી કાઢીએ છીએ કે આકારણી અધિકારીએ સાચો અભિપ્રાય આપ્યો છે કે સહકારી મંડળીઓ એટલે કે અન્ય સહકારી બેંકો અને રાષ્ટ્રીયકૃત બેંક સિવાયના એફ. ડી. આર. ના સ્વરૂપમાં કરદાતા દ્વારા રોકાણ કરવામાં આવેલા વધારાના ભંડોળમાંથી મેળવેલ વ્યાજ ચોક્કસપણે કલમ ૮૦પી (૨) (૧) અને કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) હેઠળ કપાતનો દાવો કરવા માટે હકદાર શ્રેણીમાં નહીં આવે. આપણે જોઈએ છીએ કે એઓ દ્વારા નોંધાયેલા કારણો સ્વયં વ્યાખ્યાત્મક, સ્પષ્ટ અને અસંદિગ્ધ છે. આમ, પ્રથમ દૃષ્ટિએ એઓ એવી માન્યતા માટે એક મહત્વપૂર્ણ કડી સ્થાપિત કરવામાં સફળ રહ્યા છે કે કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી આવકમાં ઘટાડો થયો છે.

જો કે, મૂલ્યાંકન અધિકારી દ્વારા ફરીથી ખોલવા માટે નોંધાયેલા કારણોની ઝીણવટભરી તપાસ, કાયદાની કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસ સામે રિટ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા વાંધાઓનો નિકાલ કરવાના આદેશ પર, આ અદાલતને જાણવા મળ્યું છે કે સામાવાળા સત્તામંડળે કોઈ અનિશ્ચિત શરતોમાં ઉદ્દેખ કર્યો છે કે રિટ અરજદાર મૂલ્યાંકન માટે જરૂરી 'સંપૂર્ણ અને સાચા' ભૌતિક તથ્યો રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો. ત્યારબાદ, સામાવાળા સત્તામંડળ દ્વારા જવાબમાં દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામામાં, ખાસ કરીને, સંબંધિત પેરા (v) અને (vi), જે નીચે મુજબ છે:

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

“(વી) પરિચ્છેદ ૪.૨ અને ૪.૩ ના સંદર્ભમાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ૧/૦૪/૧૯૮૯ થી અસર સાથે કાયદાની કલમ ૧૪૭ માં સુધારો રજૂ કર્યા પછી પુનઃમૂલ્યાંકનનો અવકાશ વિસ્તૃત થાય છે. એકમાત્ર જરૂરિયાત એ છે કે 'માનવાનું કારણ' હોય. કારણ સમજદાર વ્યક્તિનું કારણ હોવું જોઈએ અને મૂલ્યાંકન માટે સંબંધિત તમામ ભૌતિક તથ્યોને સંપૂર્ણ અને સાચી રીતે જાહેર કરવામાં મૂલ્યાંકનકર્તાની નિષ્ફળતાને કારણે વાજબી અને જરૂરી રીતે નોંધવું જોઈએ. જો કોઈ વસ્તુ આકારણીમાંથી બચી ગઈ હોય જે મૂલ્યાંકનમાં અન્યથા સમાવિષ્ટ હતી અને જો એઓ તેની પોતાની તપાસ દ્વારા અથવા કેટલીક માહિતીના કારણે તેની નોંધ લે છે, તો તેને અભિપ્રાયમાં ફેરફાર તરીકે કહી શકાતો નથી. વધુમાં, વર્તમાન કેસમાં મૂળ મૂલ્યાંકન તબક્કે કલમ ૮૦પી હેઠળ કપાતના સંબંધમાં કોઈ અભિપ્રાય રચવામાં આવ્યો ન હતો.

વધુમાં, કલમ ૧૪૭ની સંબંધિત આકારણી વર્ષની જોગવાઈના અંતથી ચાર વર્ષના સમયગાળાની અંદર ફરીથી ખોલવામાં આવતી આકારણીનો કોઈ ઉપયોગ થશે નહીં.

(VI) એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ૧/૦૪/૧૯૮૯ ની અસર સાથે કલમ ૧૪૭ માં સુધારાને ધ્યાનમાં રાખીને, મૂલ્યાંકનમાંથી આવકમાં ઘટાડો થયો છે તે નિષ્કર્ષ પર આવવા માટે જો કોઈ મૂર્ત સામગ્રી હોય તો એઓ પાસે ફરીથી ખોલવાની સત્તા છે. મૂળ આકારણીના સમયે મૂલ્યાંકનકર્તા દ્વારા નિવેદનની ખોટી સાબિત કરવા માટે ચોક્કસ પ્રકૃતિ અને નિષ્કર્ષ મૂલ્યાંકનને લગતા વિશ્વસનીય સ્વરૂપનો નવો અભિપ્રાય મેળવવો એ રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ કેટલીક હકીકતો અને સામગ્રીમાંથી નવો નિષ્કર્ષ કાઢવા કરતાં અલગ છે. આમ, બે પરિસ્થિતિઓ અલગ હોય છે જ્યારે પછીની માહિતીના આધારે વ્યવહાર પોતે જ બનાવટી હોવાનું જણાય છે, મૂળ તબક્કે કરવામાં આવેલી જાહેરાત સંપૂર્ણપણે અને સાચી હોવાનું કહી શકાતી નથી. આ

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

કિસ્સામાં, આકારણી ચાર વર્ષના સમયગાળામાં ફરી ખોલવામાં આવી હતી અને તેથી, કલમ ૧૪૭ ની જોગવાઈ લાગુ પડતી નથી. એકમાત્ર જરૂરિયાત એ છે કે આવકનું પલાયન જોવું જે આ કિસ્સામાં છે, તેથી, કલમ ૧૪૮ હેઠળ જારી કરાયેલ નોટિસ માન્ય નોટિસ છે.”

૨૦. તે સાચું છે કે આકારણી અધિકારીએ રેકૉર્ડની તપાસમાંથી તારણ કાઢ્યું છે કે આકારણીનો મૂળ ક્રમ ખોટો છે જે કદાચ આકારણી માટે સંબંધિત તમામ ભૌતિક તથ્યોને સંપૂર્ણ અને સાચી રીતે જાહેર કરવામાં આકારણીકર્તાની નિષ્ફળતાને કારણે પરિણમ્યું છે. અમે સભાનપણે અમારા મનને સંબંધિત તથ્યો અને ઉપલબ્ધ સામગ્રી પર લાગુ કર્યું છે. અમે શોધી કાઢ્યું છે કે તે સાચું છે કે મૂલ્યાંકન કરતી વખતે સંબંધિત સમયે ઉપલબ્ધ અથવા અસ્તિત્વમાં રહેલી સામગ્રી પર એકવાર મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે અને ફરીથી તે જ સામગ્રી પર, જો અલગ અથવા અલગ દ્રષ્ટિકોણ માંગવામાં આવે, તો તે "અભિપ્રાય પરિવર્તન" સમાન હશે, પરંતુ તે જ સમયે હાલની સામગ્રીના કિસ્સામાં પણ, જો એઓ દ્વારા કોઈ સભાન પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો ન હોય, તો તે સંબંધિત મુદ્દા અથવા દરખાસ્તને ધ્યાનમાં ન લેવાની ભૂલ સમાન હશે અને તે ચોક્કસપણે "અભિપ્રાય પરિવર્તન" ની શ્રેણીમાં નહીં આવે.

૨૧. ઓડિટ અહેવાલની ઝીણવટભરી પ્રશંસા પર, એ હકીકતની અવગણના કરી શકાતી નથી કે કરદાતાએ કલમ ૮૦પી અને જવાબનો ઉલ્લેખ કરીને કપાતના શીર્ષક હેઠળ ખૂબ જ સરળતાથી ઉલ્લેખ કર્યો છે જે ચકાસણી મૂલ્યાંકનના તબક્કે

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

રેકૉર્ડ પર રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.પ્રથમ વખત, તે એવી છાપ આપે છે કે રિટ અરજદાર મૂલ્યાંકનકારે તેના પોતાના સભ્યો પાસેથી વ્યાજ મેળવ્યું છે.આ અદાલતને જાણવા મળ્યું છે કે રિટ અરજદાર મૂલ્યાંકન માટે જરૂરી તમામ ભૌતિક તથ્યો 'સંપૂર્ણ અને સાચા' રીતે જાહેર કરવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો, ખાસ કરીને, કલમ ૮૦પી (એ) (આઈ) અને કલમ ૮૦પી (૨) (ડી) હેઠળ કપાતની સરખામણીમાં વ્યવહારની પ્રકૃતિની તપાસ કરવા માટે.અદાલતે વધુમાં શોધી કાઢ્યું છે કે હકીકતમાં મૂલ્યાંકન સમયે સંપૂર્ણ અને સાચી સામગ્રી જાહેર કરવી એ મૂલ્યાંકનકર્તાની ફરજ હતી.સહકારી મંડળીઓ સિવાય અન્ય પાસેથી મેળવેલા વ્યાજના વધુ સંદર્ભ વિના માત્ર ઓડિટ રિપોર્ટ રજૂ કરવો એ ભૌતિક પુરાવાઓની શ્રેણીમાં ન આવે જે આકારણી અધિકારી યોગ્ય ખંતથી શોધી શક્યા હોત અને તેથી, આકારણી અધિકારીએ કાયદાની કલમ ૧૪૭ની જોગવાઈને યોગ્ય રીતે લાગુ કરી છે, જે એવી માન્યતા બનાવવા માટે સંતોષ આપે છે જે આકારણીમાંથી કરદાતાની આવકને બાકાત રાખવાના પ્રશ્ન પર અસર કરે છે કારણ કે તે તમામ ભૌતિક તથ્યોને સંપૂર્ણ રીતે જાહેર કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે અથવા બાકાત રહે છે.

૨૨. જ્યાં સુધી 'અભિપ્રાય પરિવર્તન' ની રકમની આકારણીમાંથી આવકના બચાવના સંદર્ભમાં 'મૂર્ત સામગ્રી' ની ગેરહાજરીમાં ફરીથી ખોલવા અંગે રિટ અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી દિવતિયાની રજૂઆતની વાત છે, ત્યાં સુધી આ અદાલત વિભાગ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી એમ. આર. ભટ્ટની

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

રજૂઆત સાથે સંમત થાય છે કે મૂળ આકારણી પછીથી બનાવટી હોવાનું જણાતી માહિતીના આધારે છે અથવા મૂળ તબક્કે કરવામાં આવેલી જાહેરાતને 'સંપૂર્ણ અને સાચી' કહી શકાતી નથી, જે મૂલ્યાંકન માટે એઓના અધિકારક્ષેત્રને અવરોધે છે.આપેલ કિસ્સામાં, આકારણી ૪ વર્ષના સમયગાળામાં ફરી ખોલવામાં આવી છે અને તેથી, કલમ ૧૪૭ ની જોગવાઈ લાગુ પડતી નથી.આ અદાલતને જાણવા મળ્યું છે કે આકારણી અધિકારી દ્વારા નોંધાયેલા કારણો કે જે કાયદાની કલમ ૧૪૭ની જોગવાઈ દ્વારા માનવામાં આવેલી માન્યતાની રચના તરફ દોરી ગયા હતા, તે આકારણીકર્તાની નિષ્ફળતા અથવા સંપૂર્ણ અને સાચા અર્થમાં તમામ ભૌતિક તથ્યો જાહેર કરવામાં ભૂલને કારણે આકારણીમાંથી કરદાતાની આવકના પલાયનના પ્રશ્ન સાથે સંબંધિત છે.અમારું માનવું છે કે સામગ્રી રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ હોવા છતાં, પ્રથમ આકારણીના સમયે, જ્યારે સામગ્રીની કોઈ સભાન વિચારણા કરવામાં આવતી નથી અને ભૂલ કરવામાં આવી છે, ત્યારે તે કોઈ પણ સંજોગોમાં આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ ની સુધારેલી કલમ ૧૪૭ હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવાની આકારણી અધિકારીની સત્તા પર પ્રતિબંધ ઊભો કરશે નહીં, કારણ કે વાસ્તવિક દૃશ્યમાં "અભિપ્રાયમાં ફેરફાર" થઈ શકતો નથી.એકમાત્ર જરૂરિયાત એ જોવાની છે કે આવકનું પલાયન જે કોર્ટ આપેલ કેસમાં શોધી કાઢે છે અને તેથી, અમે માનીએ છીએ કે કલમ ૧૪૮ હેઠળ જારી કરાયેલ નોટિસ માન્ય નોટિસ છે.

આર/એસસીએ/૨૦૫૮૫/૨૦૧૯ માં તા.
૨૬/૦૪/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વર્તમાન ચુકાદામાં સુધારો

પરિણામે, અરજી નિષ્ફળ જાય છે.મૂલ્યાંકન અધિકારી છે કાયદા અનુસાર
આગળ વધવાની મંજૂરી.નોટિસ કાઢી નાખવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ જે. બી. પારડીવાલા)

(ન્યાયમૂર્તિ નિશા એમ. ઠાકોર)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.